

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.149/2023/7/I.

Az I.r. felperes: Felperes1

(cím1)

A II.r. felperes: Felperes2

(cím3)

A felperések képviselője: dr. Sági Ügyvédi Iroda

(Cím8;

ügyintéző: dr. Sági Sándor ügyvéd)

Az I.r. alperes: Alperes1

(Cím2)

Az I.r. alperes képviselője: kamarai jogtanácsos neve kamarai jogtanácsos

(cím9)

A II.r. alperes: Alperes2

(cím4)

A II.r. alperes képviselője: dr. Nettoliczky Gábor Tibor ügyvéd

(cím10)

A per tárgya: szerződés érvénytelensége és személyiségi jog védelme

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

7.P. 20.809/2022/32.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

I.r. és II.r. felperes 34. szám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I.r. felperest, hogy 15 napon belül 125.000,- (Egyszázhuszonötezer) Ft, a II.r. felperest, hogy 25.000,- (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget fizessen meg az I.r. alperesnek.

Kötelezi az ítéltábla az I.-II. r. felperest, hogy 15 napon belül – a lelet készítésének terhe mellett – fizessenek meg személyenként további 48.000 – 48.000,- (Negyvennyolcezer – negyvennyolcezer) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az I. r. felperes főtevékenysége fogorvosi járóbeteg-ellátás, az I. r. felperes beltárgya és önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője a II. r. felperes. Az I. r. alperes fogorvosi szolgáltatás nyújtására évenként közzétett meghívásos pályázat nyertese 2011. és 2021. között minden évben az I.r. felperes volt, ezért ezen időszakban ő nyújtott fogorvosi szolgáltatást a állami szervezet2nél. Az I. r. alperes a „Fogorvosi szolgáltatás nyújtása 2022. évre a állami szervezet2 részére” tárgyú pályáztatási eljárást 2021. október 8-tól 2021. december 21-ig tartó időszakban saját hatáskörben folytatta le és piackutatás keretében hat fogorvost keresett fel telefonon, majd ajánlattételi felhívást küldött nekik.

[2] Az ajánlattételi felhívás 5. pontjában szerepeltek az árajánlatok bírálatának szempontjai. A kizárási okok között az 5.1.1. b) pont rögzítette, hogy nem lehet a beszerzési eljárásban ajánlattevő, illetve alvállalkozó, aki a tevékenységét felfüggesztette, vagy akinek tevékenységét felfüggesztették; a h) pont szerint pedig nem lehet ajánlattevő, aki az adott eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során olyan hamis adatot szolgáltat, vagy hamis nyilatkozatot tesz, amely a verseny tisztaságát veszélyezteti. Az ajánlattételi felhívás 5.1.2. pont előírta, hogy az ajánlathoz csatolni kell az ajánlattevő egyszerű írásbeli

nyilatkozatát arról, hogy az 5.1.1 pontban meghatározott kizárási okok vele szemben nem állnak fenn, a nyilatkozat hiányában az ajánlat érvénytelen. A 6.1.a) pont szerint alkalmatlan a szerződés teljesítésére az ajánlattevő, ha az ajánlattételi felhívás megküldését megelőző egy évben az ajánlattételi felhívásban szereplő szolgáltatással azonos tárgyú szerződéssel nem rendelkezett, illetve azt nem tudta szerződésszerűen teljesíteni, továbbá a korábbi, legfeljebb három évre vonatkozóan a beszerzésből tárgyából származó – általános forgalmi adó nélkül számított – évenkénti (teljes gazdasági év) árbevétele nem érte el a forgalmi adó nélkül számított keretösszeget. A szerződés teljesítésére alkalmatlan pályázó ajánlata érvénytelen. A 6.1.b) pontja alapján az ajánlathoz csatolni kellett az ajánlattevő korábbi partnerei által kiállított referencia igazolásokat az ajánlattevő utolsó két évben teljesített legfontosabb, legnagyobb volumenű szolgáltatásairól. A 6.1.c) pontja szerint az ajánlathoz csatolni kellett egyebek mellett az ajánlattevő működési engedélyét, vagy alapító okiratának (cégkivonat), vagy vállalkozói igazolványának (engedély) legutolsó érvényes másolatát, könyvelői igazolást az előző évi üzemi tevékenység eredményéről, a Kamarai tagságról szóló igazolást, a 96/2003. (VII.15.) Korm. rendelet alapján előírt érvényes, a megpályázni kívánt teljes körű szolgáltatásra kiterjedő felelősségbiztosítás másolatát, az ajánlattevő, vagy a szolgáltatásba személyesen közreműködő szakember érvényes működési engedélyének másolatát, egyszerű írásbeli nyilatkozatát arról, hogy a Részvételi feltételek 5.1.1. pontban meghatározott kizárási okok ajánlattevő esetében nem állnak fenn. Az ajánlattételi felhívás értelmében a 6. pontban felsorolt bármelyik hiányzó dokumentumot a bíráló bizottság hiánypótlás keretében bekérhette, a 7. pontja szerint hiánypótlásra teljes körben egyszer volt lehetőség, a hiányok pótlása csak arra irányulhatott, hogy az ajánlat megfeleljen az ajánlattételi felhívásban meghatározott előírásoknak. Az ajánlatok a legalacsonyabb ellenszolgáltatás elve alapján kerültek elbírálásra (8. pont).

[3] Az ajánlattételi felhívásra két másik jelentkező mellett az I.r. felperes és a II.r. alperes nyújtott be pályázatot. Mivel mindegyik pályázat hiánypótlásra szorult, ezért a bíráló bizottság hiánypótlási felhívást intézett a pályázókhoz. A II. r. alperes pályázatának hiányai a könyvelői igazolás (vagy adóbevallás), a minimum 2 db referenciaigazolás, valamint a működési engedély másolata voltak. Az I. r. felperes hiánypótlása 2021. december 13-án, a II. r. alperes hiánypótlása 2021. december 9-én érkezett meg az I.r. alpereshez. A II. r. alperes a hiánypótlási felhívásra az ellenőrzési listán megjelölt dokumentumok mellett tanú2 és tanú1 fogorvosoktól származó referenciaigazolást csatolt.

[4] A bíráló bizottság 2021. december 16-án értékelte a hiánypótlási felhívásra beérkezett dokumentumokat és megállapította, hogy az I. r. felperes, valamint a II. r. alperes pályázata az ajánlattételi felhívásban meghatározott érvényességi és alkalmassági feltételeknek megfeleltek, a bizottság egyhangúlag a kedvezőbb árajánlatot tevő II. r. alperes nyertesként történő kihirdetését szavazta meg. Az I. r. alperes a II. r. alperessel 2022. január 5-én kötött megbízási szerződést a állami szervezet2 katonai szervezet részére 2022. évre fogorvosi szolgáltatás nyújtására, a szerződés 4.1. pontjában a szerződés éves keretösszegét 5.000.000,- Ft-ban határozták meg. A II. r. alperes 2022. június 28-i kezdeményezésére a felek a szerződést 2022. július 28-án közös megegyezéssel megszüntették.

[5] A II. r. felperes a egyéb érdekelt2ához panaszt nyújtott be arra hivatkozással, hogy a tanú1 és tanú2 fogorvosok által kiállított, a II. r. alperes pályázatához mellékelt referenciaigazolások valótlan tartalmúak. Az Etikai Bizottság a megindított etikai eljárást 2023. február 28-án kelt végzésével felfüggesztette és a II. r. alperes, valamint tanú1 és tanú2 ellen büntetőfeljelentést tett a egyéb érdekelt1nél. Az előzetes vizsgálat keretében beszerzett

adatok ugyanis arra utaltak, hogy tanú2 nem foglalkoztatta a II. r. alperest, tanúlnál pedig sem alkalmazottként, sem közreműködőként nem volt bejelentve, ezért magánokirat hamisítás alapos gyanúja merült fel. tanú1 a egyéb érdekelt2ához benyújtott, 2022. november 21-én érkezett levelében úgy nyilatkozott, hogy az ajánlólevélben általa leírtak megfelelnek a valóságnak, a II. r. alperes 2021. augusztusától decemberéig rendszeresen látogatta a rendelőjüket, tevékenysége abból állt, hogy a pácienseket közösen megvizsgálták, a kezelési terveket, anamnézist közösen végezték el, valamint néha lenyomatot készített. A II. r. alperes által korábban a Kft.1ban ellátott páciensek is megfordultak tanú1 rendelőjében, így volt alkalma meggyőződnie a II. r. alperes munkájáról, amivel a páciensek is maradéktalanul meg voltak elégedve.

[6] A állami szervezet1án ügyszám2 számon hamis magánokirat felhasználása vétségének gyanúja miatt indult eljárásban tanú2 a tanúvallomásában fenntartotta a egyéb érdekelt2a részére tett 2022. november 14-én kelt írásbeli nyilatkozatát, mely szerint a II. r. alperes nem dolgozott a rendelőjében, vele személyesen nem is találkozott. Az ajánlólevelet azért állította ki, mert 2021. novemberében megkereste őt egy általa régóta ismert kolléga, tanú1 azzal a kéréssel, hogy az ajánlólevél kiállításával segítse egy barátja elhelyezkedését. A büntető eljárásban a II. r. alperest gyanúsítottként hallgatták ki.

[7] A felperesek a módosított keresetükben az alperesek között 2022. január 5-én létrejött megbízási szerződés érvénytelenségének, valamint annak a megállapítását kérték, hogy az I. r. alperes 2022. évi fogászati ellátásra irányuló ajánlattételi felhívására az I. r. felperes a második legkedvezőbb pályázati ajánlatot terjesztette elő, ezért az I. r. alperesnek szerződéskötési kötelezettsége állt fenn az I. r. felperessel szemben. Kérték továbbá, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. r. alperes a pályázati eljárás szabályainak megsértésével okozati összefüggésben megsértette a II. r. felperes élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát, ezért kötelezze az I. r. alperest arra, hogy elégtételként kérjen a tárgyaláson bocsánatot a II. r. felperestől és fizessen meg a II. r. felperes részére 1.000.000,- Ft sérelemdíjat.

[8] A felperesek érvényesíteni kívánt jogként a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti keresetüknél elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:95. §-t, másodlagosan a 6:96. §-t jelölték meg, míg a szerződéskötési kötelezettség megállapítása iránti keresetüket a Ptk. 6:74. § (1) bekezdésére alapították. A személyiségi jog megsértésének megállapítása és sérelemdíj iránti keresetük jogalapjaként a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontjára, valamint a 2:52. § (1) bekezdésére hivatkoztak.

[9] Előadták, hogy az I. r. alperes 2021. december 21-én kelt leveléből értesültek arról, hogy a 2022. évre vonatkozó pályázatot nem az I.r. felperes nyerte el. A II. r. felperesnek aggályai merültek fel a nyertes pályázattal kapcsolatban, ezért az I. r. alperest képviselő bázisparancsnoknál iratbetekintés iránti kérelmet terjesztett elő, továbbá kérte a nyertes pályázó által benyújtott referenciaigazolások valóságtartalmának felülvizsgálatát. Az I. r. alperes 2022. május 30-án küldte meg az I. r. felperes részére a kért iratok kivonatát, ezt követően az I. r. felperes több alkalommal eredménytelenül kezdeményezte, hogy a II. r. alperes ajánlatának szabálytalanságára tekintettel az I. r. alperes vele kössön szerződést, figyelembe véve, hogy az I. r. felperes ajánlata volt a második legkedvezőbb ajánlat. A II. r. felperes állította, hogy a pályázati eljárás során tett ajánlatának eredménytelensége, a pályázati eljárás során tapasztalt szabálytalan eljárás és az iratbetekintés megtagadása

megviselte pszichésen, a fokozott stressz miatt ingerlékennyé és türelmetlenné vált, ami miatt a családjával és barátaival is megromlott a kapcsolata. A pályázati eljárás elvesztése miatt jelentős bevételtől esett el, ami a korábban kialakult életszínvonalának fenntartását és családja megélhetését veszélyeztette, az emiatti kilátástalan helyzet folytán rendszeresen szorongás töltötte el, feszült és befelé forduló lett. A fokozott lelki megterhelés miatt inszomniás lett, ami a munkateljesítményére is negatív kihatással volt. Állította továbbá, hogy nála korábban diagnosztizált pánikbetegség tünetei a pályázat szabálytalanságával kapcsolatban érzett heves indulatok miatt felerősödtek, ezért pszichiáterhez fordult, aki antidepresszánsokat és nyugtatókat írt fel a számára.

[10] A felperesek érvelése szerint a II. r. alperes a fogorvosi szolgáltatás nyújtására irányuló szerzési eljárásban nem vehetett volna részt ajánlattevőként, az ajánlattételi felhívás alapján a szerződés teljesítésére alkalmatlan volt, ezért a pályázati ajánlata és az I. r. alperessel kötött megbízási szerződése több okból érvénytelen. Az ajánlattételi felhívás 5.1.1.b) pontja értelmében nem lehetett a szerzési eljárásban ajánlattevő, aki a tevékenységét felfüggesztette, márpedig a II. r. alperes munkaviszonya 2021. július 9-én megszűnt. Az ajánlattételi felhívás 6.1.a) pontja alapján is alkalmatlan volt a II. r. alperes a szerződés teljesítésére, mert az ajánlattételi felhívás megküldését megelőző 1 évben a felhívásban szereplő szolgáltatással azonos tárgyú szerződéssel nem rendelkezett, mivel nem önállóan, vállalkozóként, hanem munkaviszony keretében nyújtott fogorvosi szolgáltatást. A II. r. alperes a szerződés teljesítésére azon okból is alkalmatlan volt, hogy a korábbi, legfeljebb három évre vonatkozóan, a szerzés tárgyából származó – általános forgalmi adó nélkül számított – évenkénti árbevétele nem érte el az általános forgalmi adó nélkül számított keretösszeget.

[11] A felperesek hivatkoztak a II. r. alperes által csatolt referenciaigazolások valótlan tartalmára is. tanú1 által kiállított igazolással kapcsolatban előadták, hogy a II. r. alperes munkaviszonya 2021. június 9-én megszűnt, ezzel szemben a referencialevél szerint 2021. augusztus 1. óta segíti a II. r. alperes a rendelő munkáját; ezen túl az igazolás keltezése is valótlan adatot tartalmazott. tanú2 referencialevelén keltezés nem szerepelt, továbbá nem derült ki belőle, hogy a II. r. alperes milyen időszakban nyújtott fogorvosi szolgáltatást. A II. r. alperest ki kellett volna zárni a szerzési eljárásból az ajánlattételi felhívás 5.1.1. h) pontja értelmében, mivel valótlan tartalmú referencialeveleket csatolt és hamis adatokat szolgáltatott azzal, hogy úgy nyilatkozott, nem állnak fenn vele szemben az 4.1.1. pontban foglalt kizárási okok annak ellenére, hogy a tevékenységét felfüggesztette. A II. r. alperes az ajánlattételi felhívás 6.1.c) pont 1. alpontja szerinti feltételnek sem felelt meg, mert működési engedéllyel nem rendelkezett. Emellett az ajánlattételi felhívás 7. pontja értelmében hiánypótlásra teljes körben egyszer lett volna lehetőség, melynek a II. r. alperes teljeskörűen nem tett eleget, a könyvelői igazolást, és a működési engedélyt nem csatolta, ezért a pályázatát el kellett volna utasítani.

[12] A felperesek szerint a II. r. alperes a nem megfelelő pályázat előterjesztésével, az I. r. alperes pedig a pályázatok nem megfelelő értékelésével megsértették az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, melyeket a közpénzek felhasználása során különösen szem előtt kell tartani, ennek kapcsán hivatkoztak az EBH2003.956. számon közzétett elvi bírósági határozatra. Mivel az I. r. alperes nem köthetett volna szerződést a II. r. alperessel, a felperesek kérték annak megállapítását, hogy az I. r. alperest a második legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel, az I. r. felperessel szemben terhelte szerződéskötési kötelezettség a Ptk. 6:74. § (1) bekezdése, és az ajánlattételi felhívás 9.5. pontja alapján.

[13] Az I. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a 2022. évre a fogorvosi szolgáltatás nyújtására irányuló beszerzés, illetve pályáztatás a 48/2018. (XII. 21.) HM utasításban, valamint I. r. alperes ügyszám6 számú Közbeszerzési Szabályzatában foglalt előírások betartásával került lefolytatásra, annak során jogszabálysértés nem történt. A pályázati dokumentumok elbírálásával kapcsolatban a bíráló bizottság hiánypótlási felhívást intézett a pályázókhoz, a rendelkezésre álló határidőben két pályázó pótolta a hiányokat, és mind az I. r. felperes, mind a II. r. alperes hiánypótlása és ajánlata megfelelt a hiánypótlási felhívásban, valamint az ajánlattételi felhívásban meghatározott szempontoknak, valamint az érvényességi és alkalmassági feltételeknek. A bíráló bizottság a II. r. alperes által megküldött referencia igazolásokat elfogadta, mert azok megfeleltek a pályázat követelményeinek, hamis adatszolgáltatás gyanúja, illetve kétség az iratok valósága tekintetében nem merült fel.

[14] Az I. r. alperes állította, hogy az ajánlattételi felhívásban az alkalmazotti jogviszonyban álló pályázók nem kerültek kizárásra. A II. r. alperes a beszerzési eljárásban természetes személyként vett részt, az ajánlattételi felhívás egyes kritériumai a természetes személy pályázók esetében fogalmilag kizártak, a munkavállalókra nem vonatkoznak, kizárólag a cégekre. A II. r. alperes által megküldött pályázati anyagból az I. r. alperes nem következtetett arra, hogy a II. r. alperes a tevékenységét felfüggesztette volna. A II. r. alperes pályázata megfelelt az ajánlattételi felhívás 6.1.a) pontjában előírt feltételnek, mert a pályázat benyújtását megelőző évben: 2021-ben a II. r. alperes alkalmazotti jogviszony keretében látott el fogorvosi tevékenységet. Az árbevétellel kapcsolatban előadta, hogy az kizárólag cégek esetében értelmezhető. A NAV értesítése alapján megállapítható volt, hogy a II. r. alperes 2021. november 24. napjától egyéni vállalkozó, amelynek tényéről a pályázati anyagban nyilatkozatot tett. A bizottság egyhangúlag az alacsonyabb értékű árajánlat mellett döntött, figyelemmel az ajánlattételi felhívásban rögzített legalacsonyabb ellenszolgáltatás elvére.

[15] Az I. r. alperes tagadta a felperesek azon állítását, hogy az I. r. felperes iratbetekintési jogát megsértette. Az I. r. alperes álláspontja szerint a felperesek által hivatkozott Ptk. 6:74. § szerinti szerződéskötési kötelezettség a perbeli esetre nem alkalmazható a honvédségi eljárásra irányadó speciális rendelkezések miatt. A fogorvosi szolgáltatás ellátása tárgyában a pályázati eljárás 2021. december 21-én lezárásra került, ezt követően újabb beszerzési eljárás lefolytatása nélkül nincs lehetőség szerződés megkötésére. Érvelése szerint nem sértette meg a II. r. felperes élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát sem, ezért megalapozatlan a II. r. felperesnek az I. r. alperessel szembeni, elégtételadásra és sérelemdíjra vonatkozó igénye is.

[16] A II. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy pályázóként semmilyen ráhatása nem volt a pályázat elbírálására, a felperesek és közte semmilyen jogviszony nem jött létre. Vitatta, hogy valótlan tartalmú okiratot használt fel az eljárás során.

[17] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperesek keresetét elutasította és kötelezte őket az alperesek perköltségének megfizetésére. A perorvoslati részben arról tájékoztatta a feleket, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, a felek tárgyalás tartását nem kérhetik.

[18] A szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereset elbírálása során hivatalból vizsgálta, hogy fűződött-e és a per során végig fennállt-e a felperesek jogi érdeke az alperesek közötti szerződés semmisségének megállapításához és erre nemleges választ adott, emiatt ezt a keresetet elutasította.

[19] Az I. r. felperes szerint az I. r. alperes ajánlatának érvénytelensége folytán az ő ajánlata minősült a legkedvezőbb ajánlatnak, erre tekintettel az I. r. alperesnek vele, az I. r. felperessel szemben állt fenn szerződéskötési kötelezettsége. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:88. § (3) bekezdéséből kiindulva arra jutott, hogy a versenyeztetési eljárásban második legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek minősített személy jogi érdekeltisége a versenyeztetési eljárás során kötött szerződés érvénytelenségének megállapításával kapcsolatban abban az esetben lett volna igazolható, ha a szerződés semmisségének megállapításakor az ajánlati felhívást tevő fél szerződéskötési kötelezettsége még fennállt volna. Ennek folytán a szerződéskötés megtagadása esetén az ajánlattevő félnek még jogi lehetősége lett volna a szerződés bíróság általi létrehozását kérni. A perbeli esetben azonban az ajánlattételi felhívás egy meghatározott időintervallumban, a 2022. évben nyújtandó fogászati ellátásra vonatkozott, ezért ezen időtartam leteltével, 2022. december 31. napjával fogalmilag kizárta az I. r. alperes szerződéskötési kötelezettsége. Ezzel egyúttal megszűnt az I. r. felperes szerződés érvénytelensége megállapításához fűződő jogi érdeke is. A semmisség megállapítása az I. r. felperes számára nem keletkeztetett volna jogokat és annak eredményeként valamely kötelezettség alól sem szabadult volna, illetve nyert volna jogvédelmet. Az I. r. felperes azon hivatkozása, hogy külön perben kíván kártérítési igényt érvényesíteni az alperesekkel szemben, nem alapozta meg a szerződés érvénytelenségével kapcsolatos legitimációját, mivel a kártérítési igény érvényesítésének nem előfeltétele a szerződés semmisségének megállapítása.

[20] A szerződéskötési kötelezettség megállapítására irányuló – a keresetváltoztatás folytán múlt időben megfogalmazott – kereseti kérelem esetében az elsőfokú bíróság a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti eljárásjogi feltételeket vizsgálta, ugyancsak hivatalból. Kifejtette, hogy a megállapítási kereset indításának két konjunktív feltétele van: a jogvédelmi érdek és a marasztalás kizártsága. Az I. r. alperes múltbeli szerződéskötési kötelezettsége fennállásának megállapításához az érvénytelenségi kereset kapcsán kifejtett okokból nem fűződött jogvédelmi érdeke az I. r. felperesnek; míg a szerződés tárgyát képező szolgáltatás teljesítésének lehetetlenné válása következtében az I. r. felperesnek nem volt olyan joga, amelynek az alperesekkel szemben való megóvása érdekében a kért megállapítás szükséges lett volna. Hangsúlyozta továbbá, hogy maga az I. r. felperes hivatkozott arra, hogy szándékában áll az I. r. alperessel szemben kártérítési igényt érvényesíteni, amiből az következett, hogy saját álláspontja szerint sem állt fenn a megállapítási kereset másik feltétele, a marasztalás kizártsága.

[21] A II. r. felperes személyiségi jogi keresetét ugyancsak elutasította, mert nem volt megállapítható, hogy az I. r. alperes megsértette a II. r. felperes személyiségi jogát. A II. r. felperes a személyiségi jogát sértő magatartásként a pályázati eljárás szabályainak megsértését, az ajánlata eredménytelenségét és az iratbetekintés megtagadását, ezzel okozati összefüggésben megsértett személyiségi jogként az élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő jogát jelölte meg. Az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy az élethez fűződő személyiségi jog megsértése abban az esetben állapítható meg, ha a jogsértő magatartás

következtében a sértett az életét veszti; a testi épséghez fűződő személyiségi jog megsértése pedig kizárólag abban az esetben, ha a jogsértő magatartás a sértettnek valamely testi sérülést okoz. Ehhez képest a II. r. felperes tényállításai kizárólag a fizikai és pszichés egészséghez fűződő joga megsértése vonatkozásában álltak összhangban a jogállásával. A törvényszék elfogadta az I. r. alperes védekezését, miszerint nem tanúsított olyan jogellenes magatartást, amely a II. r. felperes személyiségi jogát sértette volna. Kiemelkedő jelentőséget tulajdonított annak, hogy a versenyeztetési eljárásban a II. r. felperes egy ajánlattevőként induló gazdasági társaság vezető tisztségviselőjeként került kapcsolatba az I. r. alperessel, mint felhívást tevő féllel, ebben a minőségében pedig számolnia kellett azzal, hogy az I.r. alperes nem az I.r. felperest minősíti legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek, és nem vele köti meg a versenyeztetési eljárás tárgyát képező szerződést. A törvényszék szerint általános életkockázatnak minősíthető, hogy akár egy másik ajánlattevő, akár az I. r. alperes megsérti a versenyeztetési eljárás szabályait, vagy nem tanúsít a II. r. felperes elvárásainak megfelelő, együttműködő magatartást. Ezek a gazdasági életben rendszeresen előforduló események a II. r. felperes személye ellen irányuló támadásként értékelhető többlettényállás hiányában nem valósítottak meg személyiségi jogsértést még akkor sem, ha azokkal okozati összefüggésben a II. r. felperest az általa állított immateriális hátrány, stressz, álmatlanság, pszichés megbetegedés érte. Az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlatban megjelentekre (Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.620/2018/6/II.) hivatkozva kifejtette, hogy a személyiségi jogsértés minden esetben személy elleni támadás, viszont a szerződésszegés, mint vagyoni károkozásra alkalmas cselekmény hatásának a személyre való áttevődése nem minősül személyiségi jogsértésnek pusztán azon az alapon, hogy a vagyoni sérelmek áttevődnek a személyre és egyben nem vagyoni jellegű hátránnyal járnak. A személyiségi jogsértés bekövetkeztéhez nem elég a vagyon elleni támadás, azaz egy vagyonjogi szerződés megszegése, hanem személy elleni támadás kell, ilyen azonban a perbeli esetben nem történt.

[22] A kereset elutasításának anyagi és eljárásjogi indokaira tekintettel nem volt jelentősége annak, hogy a II. r. alperes ajánlata érvényesnek minősül-e, illetve az I. r. alperes a versenyeztetési eljárás szabályait maradéktalanul betartotta-e, ezért a törvényszék a felek egyéb bizonyítási indítványait mellőzte.

[23] Az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésükben a felperesek elsődlegesen kérték annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatásával a keresetüknek való helytadást és az alperesek perköltségben marasztalását. Vitatták az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy az I.r. felperesnek 2022. december 31. napjával megszűnt az érvénytelenség megállapításához fűződő jogi érdeke, mert ezt követően már nem állt fenn szerződéskötési kötelezettség az I.r. felperes és az I.r. alperes között, ezáltal fogalmilag kizárttá vált a szerződés létrejötte közöttük. Az I.r. felperes álláspontja szerint az érvénytelenség megállapítása esetén az I.r. alperest szerződéskötési kötelezettség terhelte volna az I.r. felperessel. 2022. december 31. napját követően visszamenőleges hatályú szerződést valóban nem köthettek volna és az eredeti állapot helyreállítása fogalmilag szintén kizárt lett volna, de az I.r. felperes elszámolási helyzetbe került volna, kártérítést, illetve költségeinek megtérítését kérhette volna az I.r. alperestől a Ptk. 6:519.§ alapján. Az érvénytelenség jogkövetkezményeit nem bírósági úton, hanem az I.r. alperessel peren kívül folytatott egyeztetések útján kívánta érvényesíteni, ezért nem terjesztett elő erre vonatkozó keresetet.

[24] Kiemelte, hogy a pályázati eljárás szabálytalansága miatt csak a peres utat tudta jogorvoslatként igénybe venni, más eszközzel nem volt erre módja. Ezért a keresetét elutasító

elsőfokú ítélet jogkérdésben eltért a BH2004.12.503. szám alatt közzétett, precedensképes határozatban foglaltaktól, anélkül, hogy a törvényszék az eltérésnek indokát adta volna. Kérte, hogy a másodfokú bíróság vizsgálja felül a törvényszék anyagi pervezetésének szabályszerűségét. Arra hivatkozott, hogy a perfelvétel lezárását megelőző tárgyaláson az elsőfokú bíróság a jogi képviselő kérése ellenére a Pp. 6. § sérelmével nem nyújtott tájékoztatást arról, hogy a jogi érdek körében addig előadottakat hiányosnak, ezáltal a kereset elutasításához vezetőnek találja-e, továbbá nem biztosította, hogy ennek elkerülése végett további részletes nyilatkozatait, vagy keresetváltoztatását előterjeszthesse. Az elsőfokú bíróság ezzel a felpereseknek az Alaptörvényben biztosított, tisztességes eljáráshoz való jogát is megsértette és ún. „meglepetés ítéletet” hozott.

[25] A szerződéskötési kötelezettség megállapításra irányuló keresete körében is fennálltak a Pp. 172. § (3) bekezdésében írt feltételek az I.r. felperes jogmegóvási érdeke miatt, ezért jogsértően utasította el az elsőfokú bíróság ezt a keresetét is, emellett itt sem tett eleget a közrehatási kötelezettségének, a felpereseket hiánypótlásra nem hívta fel, anyagi pervezetést nem végzett.

[26] A II.r. felperes kifogásolta, hogy a sérelemdíj iránti keresetével összefüggésben a törvényszék mellőzte a személyes meghallgatását a perfelvételi szakban, noha ez, és az indítványozott tanú3, tanú4 és tanú5 tanúk meghallgatása a megfelelő tényállás megállapításához szükséges lett volna. Ezen bizonyítás elmaradása miatt az elsőfokú ítélet megalapozatlan, ezért kérte annak hatályon kívül helyezését a Pp. 381. § alapján.

[27] Előadta, hogy a pályázati eljárásban elkövetett szabálysértések mellett az is a II.r. felperes személyiségi jogának sérelmét okozta, hogy az I.r. alperes nem tette lehetővé a szabálytalanság feltárását és a II.r. felperes iratbetekintését, aminek következtében az elhúzódó és fokozott stresszhelyzet miatt a II.r. felperesnél egészségromlás következett be, ezért személy elleni támadás hiányában is alkalmas volt az alperesek magatartása személyiségi jogsérelem okozására.

[28] A másodfokú eljárásban tárgyalás tartását kérték, kifogásolták, hogy a törvényszék külön indokolás nélkül, a Pp. ilyen tartalmú rendelkezése hiányában adott olyan tájékoztatást, hogy fellebbezési tárgyalás tartását nem kérhetik.

[29] Az I.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárás ésszerű határidőn belüli befejezése, valamint a perkoncentráció elvének megfelelő eljárás lefolytatása szem előtt tartásával járt el, alaki és anyagi pervezetése a jogszabályoknak és a jogelveknek megfelelően történt, nem született a felperes által kifogásolt „meglepetés ítélet”.

[30] Az érvénytelenségi kereset kapcsán hangsúlyozta, hogy a szerződő feleken kívüli harmadik fél keresetindítási érdekeltsége akkor áll fenn, ha az ügyben hozott döntés élet- és jogviszonyaira közvetlenül kihat, jogokat és kötelezettségeket keletkeztet számára, vagy valamely kötelezettség alól szabadul, illetve a döntés által jogvédelmet nyerhet. Mivel azonban az I.r. alperes szerződéskötési kötelezettsége 2022.december 31. után, a határozott idejű szerződés időbeli hatályának lejártát követően fogalmilag kizárt, ezért a per folyamán

nem állt fenn a jogviszony szempontjából harmadik személy I.r. felperes jogi érdeke a szerződés érvénytelensége megállapításhoz, tehát a perben a szerződés érvénytelensége megállapításához fűződő keresetőségi joga nem volt.

[31] Az I.r. alperesnek álláspontja szerint nem is állt fenn szerződéskötési kötelezettsége az I.r. felperessel szemben, továbbá az I.r. alperes nem tanúsított jogellenes magatartást, végig úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható. A I.r. alperes nem nyomozó hatóság, hogy a benyújtott iratoknak az abban foglaltakkal ellentétes valóságtartalmát vizsgálja, az utólag a nyomozóhatóság által tett esetleges ténymegállapítások pedig nem alapozzák meg az I.r. alperes jogellenes magatartását.

[32] Az I.r. felperes által hivatkozott „elszámolási igény” marasztalásra irányuló kereset, így a megállapítási kereset törvényi feltétele nem állt volna fenn a keresetőségi joga fennállása esetén sem. Az I.r. felperes marasztalási keresetet a szerinte fennálló szerződéskötési kötelezettség miatt nem terjesztett elő.

[33] A II.r. felperes által sérelmezett, általa szükségesnek vélt felperesi személyes meghallgatást a Pp. 230. § (1) bekezdése nem teszi kötelezővé a bíróság számára, az csak lehetőség, amelyet a bíróság szabadon mérlegel a tényállás megállapítása során. A II.r. felperes a kereseti kérelmében és a keresetváltoztatásában nyilvánvalóan teljeskörűen előadta az ügyére vonatkozó információit, véleményét és bizonyítékait, a tárgyalásokon is jelen volt, így minden adott volt II.r. felperes részére a sérelmezett helyzete és állapota bemutatására. Az I.r. alperes nem tanúsított olyan jogellenes magatartást - és illet a felperes nem is tudott megjelölni -, ami a II.r. felperes élethez, testi épséghez és egészséghez való személyiségi jogát sértette volna.

[34] Vitatta, hogy a II.r. felperes személyiségi jogának sérelmét az okozta, hogy I.r. alperes nem tette lehetővé a szabálytalanság feltárását. Az I.r. alperes minden tőle telhetőt megtett az eljárás jogszerűségének vizsgálatához. Így belső ellenőrzést folytatott, együttműködött a fogorvosi kamarai etikai bizottsággal az ügy kivizsgálása érdekében, a megkeresésekre érdemi válaszokat adott. Ha a II.r. felperes, mint magánszemély kérte az iratbetekintést, úgy arra nem is lett volna jogosult, csak mint az I.r. felperes képviselője. Az I.r. alperes az álláspontja szerint közérdekű adatokat 2022.május 20-i levelében az I.r. felperesnek megküldte azzal, hogy a meg nem ismerhető személyes adatokat és üzleti titkokat az Info tv. 30. § (1) bekezdése alapján felismerhetetlenné tette, továbbá tájékoztatta az I.r. felperest a jogorvoslati lehetőségekről. A felperesek közérdekű adatigénylés iránt az I.r. alperessel szemben nem indítottak pert. Mivel a pályázati részvétel, az üzleti életben való szereplés nem volt kötelező, a II.r. felperes az ajánlattételi kockázatot, az ezzel járó stresszt vezető tisztségviselőként önként vállalta, ami a Ptk. 2:42. § (3) bekezdése alapján is kizárta a személyiségi jogsértést.

[35] A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[36] Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján érdemben helytálló jogkövetkeztetésre jutva utasította el a három irányú keresetet, ezért a felperesek fellebbezése nem alapos.

[37] Az ítéltábla előre bocsátja, hogy az elsőfokú bíróság ítélete perorvoslati részében a másodfokú tárgyalás tartására téves tájékoztatást adott, helyesen a Pp. 376. § (1) bekezdése a) pontja alapján a fellebbező fél a fellebbezésben, míg a 376. § (2) bekezdése alapján a fellebbező fél ellenfele a fellebbezési ellenkérelemben kérhetette a másodfokú tárgyalás tartását. A téves tájékoztatás azonban a fellebbezés tárgyaláson elbírálását nem akadályozta.

[38] Az ügy érdemi megítélésénél abból kellett kiindulni, hogy a felperesek elsődleges keresete az alperesek közötti szerződés érvénytelenségének megállapítására irányult. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a szerződést kötő alpereseken kívüli felperesek a szerződés semmissége megállapítását a Ptk. 6:88. § (3) bekezdése szerint – törvényi felhatalmazás hiányában – csak akkor kérhetik, ha ehhez a jog által elismert érdekelttségük, jogi érdekük fűződik. A jogi érdekelttség a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolat, a keresetőségi jog. A keresetőségi jognak a keresetindításkor és a teljes per alatt fenn kell állnia.

[39] Mivel a jogi érdek fennállása a Ptk. 6: 88. § (3) bekezdése szerint törvényi tényállási elem, annak fennálltát a bíróságnak – erre irányuló alperesi kifogás hiányában is – hivatalból vizsgálnia kell. (Kúria Pfv. 20.071/2023/14.; Pfv. 21.735/2018/9.) A jogi érdek fennállta akkor állapítható meg, ha az ügyben hozott döntés a kezdeményező fél számára jogokat vagy kötelezettségeket keletkeztet, vagy annak eredményeként valamely kötelezettség alól szabadul, illetve jogvédelmet nyerhet. A szerződés semmissége iránti perindításhoz fűződő jogi érdek túlmutat az ügghöz kapcsolódó érdekelttségen, jog által szabályozott érdekelttséget, jogszabályban biztosított jogot, érvényesíthető igényt, azaz jogszabályra hivatkozással bemutatható érdekelttséget jelent. [Kúria Pfv. 20.584/2021/5.; Kúria Pfv.VI.20.293/2018/8. BH2019. 169.] Másképpen: az érdekelttség jogviszonyt feltételez, azaz közvetlen és konkrét szoros összefüggésben kell lennie a jogi érdeknek a támadott jogviszonnyal.

[40] Az I.r. felperesnek, mint a szerződő feleken kívül álló, harmadik személynek ezért az alperesek által kötött szerződés semmisségével kapcsolatos per indításához fűződő jogi érdekelttséget kellett állítania és bizonyítania. Helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperes pályázata benyújtásakor és a pályázat által érintett 2022. évben ezt a jogi érdekelttséget a Ptk. 6:74. § megteremtette. A perbeli jogviszony azon sajátossága, hogy az alperesek között határozott időre, a 2022. évre vonatkozóan jött létre a megbízási szerződés szükségszerűen magával hozta, hogy ezen időtartam végeztével az I.r. felperes Ptk. 6:74. §-on alapuló, a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti keresetőségi joga elenyészett. Nem vitás, hogy az időmúlás mint objektív jogi tény azzal járt, hogy a perrel érintett jogviszony eredeti időtartamára utólagosan szerződést létrehozni nem lehetett az I.r. felperes és az I.r. alperes között. Emiatt helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor mellőzte annak vizsgálatát, hogy a II. r. alperes ajánlata érvényesnek minősül-e, illetve az I. r. alperes a versenyeztetési eljárás szabályait maradéktalanul betartotta-e.

[41] Az I. felperes elsőfokú eljárás második felében és a fellebbezésben hangsúlyozott érdeke, hogy a semmisség megállapítása esetén az I. rendű felperes az I. rendű alperessel "elszámolási helyzetbe" kerül és – egy másik perben, avagy peren kívül – elmaradt haszon iránti igényt érvényesíthet nem jelent közvetlen, szoros összefüggésben álló, egzakt

jogi érdekeltséget a szerződés semmissége megállapítására. A feltételes, tervezett kártérítési igény közvetlen jogi érdekeltséget nem teremt.

[42] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság szerződéskötési kötelezettség megállapítása iránti keresetet elutasító határozatával is, mert az ún. egyéb megállapítási kereset (Pp. 172. § (3) bekezdése) konjunktív törvényi feltételei közül hiányzott az I. rendű alperessel szembeni jogvédelmi helyzet, illetve az I. rendű felperes megállapítás helyett marasztalást, kártérítést is igényelhetett volna az I. rendű alperestől.

[43] A felperesek a fellebbezésükben alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdésbe ütközően jogkérdésben indokolás nélkül eltért a BH2004.503. számú precedensképes döntésben szereplő állásponttól. A Pp. 346. § (5) bekezdésében a 2019. évi CXXVII. törvény által bevezetett módosítás folytán a magyar tételes jogban a jogegység biztosításának eszközeként megjelent a korlátozott precedens-rendszer. Eszerint az ítélet jogi indokolása tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította. Fontos azonban, hogy a „jogkérdésben való eltérést” csak a 2012. január 1. (az Alaptörvény hatályba lépése) után hozott bármely, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett kúriai döntésre lehet alapozni, ezen feltételnek azonban nem felel meg a felperesek által hivatkozott eseti döntés, mert az nem minősül „precedensképesnek”.

[44] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság II.r. felperes személyiségi jogsértésre alapított keresetének elutasítása körében kifejtettekkel. A bírói gyakorlat egységes egyrészt abban, hogy a kötelmi jogi szerződésszegésnek lehet személyiségi jogsértést megalapozó következménye, azonban ez nem szükségszerű. Az elsőfokú ítéletben helytállóan idézettekén túl az ítéltábla rámutat, hogy önmagában a kötelmi jogi szerződésnek nem megfelelő eljárás nem eredményez személyiségi jogsértést, csak ha az eljárás az együttműködési kötelezettséggel terhelt kapcsolatokból fakadó vitákkal és azok rendezésével együtt járó kisebb sérelmen túlmutató, a személyiség érvényesítésébe való lényeges behatást valósít meg (PJD2018.11.). Másrészt egységes a bírói gyakorlat abban a kérdésben is, miszerint annak eldöntése során, hogy konkrét esetben megvalósult-e a személyiségvédelemre alapot adó jogsértés, nem az érintett személyes sértettség érzete, hanem a külső, objektív mérce az irányadó (PJD2017.16.)

[45] Az I.r. és a II.r. alperesek sérelmezett magatartásai a perbeli tényállás keretében nem adtak okot olyan következtetés levonására, hogy azok a II.r. felperes egészséghez fűződő személyiségi jogát sértették volna. A törvényszék helyes álláspontja szerint a piaci forgalomban részt vevő I. rendű felperes vezető tisztségviselőjeként a II. rendű felperesnek számításba kellett vennie, hogy egyes üzleti céljai, elvárásai nem vezetnek a számított, remélt eredményre és az általános élettapasztalat szerint ez stressznek teszi ki az ebbéli számításában csálódott személyt. Egyrészt az elsőfokú bíróság által felhívott, másrészt a fent idézett elvek szem előtt tartásával az ítéltábla is azt állapította meg, hogy a pályázati eljárás során sem az I.r., sem a II.r. alperes nem tanúsított olyan jogsértő magatartást, amivel okozati összefüggésben a II.r. felperest személyiségi jogsérelem érte. Ha meg is történt volna a pályázati eljárás szabályainak megsértése, az bizonyosan nem érte el a II.r. alperes személye elleni támadás szintjét. A rendelkezésre álló okirati bizonyítékokból pedig egyértelműen megállapítható volt, hogy az I.r. alperes a feltételezett szabálytalanság kivizsgálása érdekében

együttműködött a felperesekkel és az etikai vizsgálatot folytató szervvel is. Olyan magatartásának nem volt nyoma, ami az pályázati eljárás jelzett anomáliáinak felderítését akadályozta volna.

[46] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján helytálló tényállást állapított meg, így nem volt szükség a felperesek által indítványozott tanúk meghallgatására, így nem volt ok emiatt az ítélet hatályon kívül helyezésére.

[47] Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetési kötelezettségét sem. A Pp. 237. § szerinti anyagi pervezetés keretében a bíróságnak - a közrehatási kötelezettségéből eredően - arra kell törekednie, hogy a jogvita eldöntéséhez szükséges valamennyi bizonyítandó tény mielőbb ismertté váljon, a bizonyítékok köre, és a szükséges bizonyítási indítványok ugyanígy a lehető leghamarabb rendelkezésre álljanak. A bíróság ezt úgy érheti el, ha a feleket (és képviselőiket) az érvényesíteni kívánt jog szempontjából lényeges tények előadására és releváns jogi érvelésre szorítja. Fontos, hogy a bíróság az anyagi pervezetési tevékenységet szükség esetén és kizárólag a kereset és ellenkérelem, valamint az érvényesíteni kívánt jog korlátai között végzi. (Pp.237. § (5) bekezdése)

[48] A bíróságnak nincs olyan kötelezettsége, hogy a perfelvételi nyilatkozatok előadását követően a sikeres pervitelhez szükséges tények előadására, valamint bizonyítékok előterjesztésére összefüggő tájékoztatást adjon a fél részére. A rendelkezés célja ugyanis az, hogy a felek megértsék és tisztában legyenek az összes körülménnyel, amelyeknek az ügy eldöntése szempontjából jelentősége lehet, és előadásaik során ezekre szorítkozzanak. Amennyiben az előadott tények nem feleltethetőek meg az állított anyagi jog rendelkezéseinek, a bíróságnak lehetőséget kell adnia, hogy a fél erre vonatkozó előadását megmagyarázhassa, de nem ösztönözheti a felet sem más tényelőadásra, sem az érvényesíteni kívánt jog megváltoztatására. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy az anyagi pervezetés ilyen esetben sem válhat a pernyertesség elérése érdekében adott bírói instrukcióvá.

[49] Mindezeken túlmenően a Pp. 237. § (2) bekezdése szerint a bíróságnak a feleket a bizonyíték rendelkezésre bocsátása, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, valamint a bizonyítás esetleges sikertelenségének következményéről abban az esetben kell tájékoztatnia, ha a perfelvételi nyilatkozat nem terjed ki valamely lényeges tény vonatkozásában a bizonyításra, vagy a felek között vita van abban, hogy valamely tény bizonyítása melyik felet terheli. E vagylagos feltételek közül az előbbi azt jelenti, hogy a perfelvételi nyilatkozatból hiányzik a bizonyíték feltüntetése, vagyis a fél valamely lényeges tény vonatkozásában bizonyítást nem ajánlott fel. Ez nem azonos azzal a helyzettel, amikor a fél a bizonyítékot megjelölte, és rendelkezésre bocsátotta, de az a bíróság álláspontja szerint nem alkalmas a kérdéses tény bizonyítására. Az anyagi pervezetés tehát nem terjedhet ki a bizonyítékok bizonyító erejének előzetes értékelésére és a felek erről való tájékoztatására (Kúria Pfv. 21.213/2021/5.; BH2022.205.).

[50] Az elsőfokú bíróság a fenti elveknek megfelelően végezte az anyagi pervezetést a perfelvételi és a folytatólagos perfelvételi tárgyalásokon. A felperesek semmisségi kereset előterjesztéséhez szükséges jogi érdeke körében kérdést intézett a felperesi jogi képviselőhöz (32. jegyzőkönyv 2.o.), majd a további anyagi pervezetési kérelemre a jegyzőkönyvbe

foglaltan ugyancsak a fentieknek megfelelő választ adott (32. jegyzőkönyv 3.o.), amit a felperesi képviselő tudomásul vett és sem ekkor, sem a perfelvétel lezárására történő figyelmeztetés után nem jelezte, hogy az addig megtett perfelvételi nyilatkozatait kiegészítené, bővítené, megváltoztatná.

[51] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[52] Az eredménytelenül fellebbező felperesek a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján kötelesek megfizetni az alperesek másodfokú perköltségét, ami az I.r. felperes esetében 125.000,- Ft, a II.r. felperes esetében 25.000,- Ft összegű, a 32/2003. (VIII.22.) IM.r. 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4. §-a alapján megállapított kamarai jogtanácsosi munkadíjból áll.

[53] A felperesek fellebbezésük előterjesztésével – 6.000.000 Ft fellebbezési perérték figyelembevételével – 480.000 Ft fellebbezési illetéket fizettek meg. (Itv. 46. § (1) bekezdés) Ezen fellebbezési perértéket az alperesek közötti szerződés érvénytelensége megállapítása, valamint a sérelemdíj megfizetése iránti kereset tárgyának értéke figyelembevételével határozták meg. Helyesen azonban az I.r. felperes a fellebbezésben a szerződéskötési kötelezettség megállapítása iránti keresetének helyt adást is kérte az ítélet megváltoztatásával, melynek fellebbezési perértéke további 600.000 Ft. (Itv. 39. § (3) bekezdése c) pontja) Ezentúl a II.r. felperes a fellebbezésben a sérelemdíj megfizetésén túl az elégtétel adására kötelezés iránti keresetének helyt adást is kérte az ítélet megváltoztatásával, melynek fellebbezési perértéke ugyancsak további 600.000 Ft. (Itv. 39. § (3) bekezdése c) pontja) Ezért a felperesek személyenként a hiányzó 48.000 – 48.000 Ft fellebbezési illetéket a lelet készítésének terhe mellett kötelesek megfizetni. (Itv. 83. § (1) bekezdés) A hiányzó illeték megfizetésére az ítéltábla a felpereseket a Pp. 383. § (6) bekezdése alapján hivatalból kötelezte.

Győr, 2024. február 1.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert s.k.
bíró